

**„Pro Schola” díj (2015)
Prof. Dr. Szűcs István részére**

Igazgató Úr! Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Vendégeink! Kedves Diáktársaim!

Gimnáziumunk 2015-ben a „Pro Schola” díjat Prof. Dr. Szűcs István egyetemi tanár részére adományozta, aki 1961-től 1965-ig alma materünk eminens diákja volt.

Megkülönböztetett tisztelettel köszöntöm az „Ünnepeltet”, ugyancsak köszöntöm a jelen lévő közeli „hozzá tartozóit”, egykori gimnáziumi és kollégiumi tanárait és társait, barátait, ismerőseit és tisztelőit.

Szűcs István pontosan 69 évvel ezelőtt, 1946. október 31-én született Apostagon, mégpedig negyediként egy ötgyermekes családban. A háborút követő embert próbáló évek alatt ő is – a kortársai többségéhez hasonlóan – a nehézsorsú, gyakran nélkülözéssel terhelt gyermekek életét élte, mivel egészen fiatal éveitől kezdve a szorgos és kemény, időnként teljes felnőtt értékű munkavégzés töltötte ki mindennapjait.

Kiváló mentális képességei és különös szorgalma révén a kezdetektől fogva kitűnt a tanulótársai közül, mindvégig kitűnő tanulmányi eredményt ért el. Az általános iskolában már korán megmutatkozott a sokoldalú érdeklődése, különös tekintettel a műszaki kérdések iránti fogékonysága révén. Az ötvenes évek elején a lakhelyétől egészen közel, légvonalban vehetnénk „akár néhány száz méterre” – a Duna túlsó partján (Pentelén, akkor azt „Sztálinváros”-nak nevezték, mai nevén Dunaújvárosban) – épült föl az a komplex acélmű, amelynek működése óriási hatást gyakorolt a fiatal Pistára, mondhatjuk „egész életre elbűvölte”, s ezzel természetesen kijelölte szakmai életútját is.

Az általános iskola után ide, Kunszentmiklóásra, a „Felső-Kiskunság” nagy hagyományokkal rendelkező szellemi központjába került, ahol az eltöltött négy gimnáziumi év során alapozódott meg számára mindaz, amely későbbi életének fundamentumát jelentette mind az ismeretek, mind az általános műveltség tekintetében. Különösen fontos szerepet töltött be a középiskolai időszakában a kollégium, amely hatalmas muníciót adott személyisége formálásához, mivel az akkori fiúkollégium szerepéről és jelentőségéről, az ott folyó szakmai munkáról csak a legnagyobb elismeréssel szólhatunk.

Szűcs István gimnazistaként elejétől a végéig osztályelső tanuló volt, hiszen valamennyi tantárgyból könnyedén tudta teljesíteni az előírt követelményeket, s mellette nagy hangsúlyt fordított a szakmai érdeklődésének megfelelő önképzésre is (lelkesen vett részt az „autószerelő” és a „méhész” szakkör foglalkozásain). A kollégiumban csoportvezetőként, később tanuló- és hálószoba-főnökként és egy ideig kollégiumi titkárként lelkesen és nagy odaadással végezte a rábízott közösségi feladatokat. Önzetlenül segítette társait a tanulásban, kellemes modorával és örökké vidám hangulatával, „jóízű nevetéseivel” nagyban hozzájárult közvetlen környezetében az „ifjúkori lendület” megteremtéséhez és fenntartásához.

Kitűnő érettségi bizonyítványával és maximális felvételi eredményével (az akkor 20 pontot jelentett) azonnal fölvételt nyert a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem kohómérnöki szakára. Irigyeltük őt, mivel így nem kellett neki letöltenie az egyetem előtti rövidített (11 hónapos) sorkatonai szolgálatot, sőt később is elkerülhette a katonaságot.

Az egyetemen ugyancsak – a tőle már megszokott módon – kiváló eredményt ért el. Tudatosan készült választott hivatására, a tudományos diákkörben szorgalmasan dolgozott, a nyári szakmai gyakorlatokon túl építőtáborokban tevékenykedett, szűkös szabadidejében pedig sportolt és idegen nyelveket tanult. Ekkor kapcsolódott be a Vörös kereszt önkéntes véradó mozgalomba, amelynek eredményeképpen több mint százszoros véradóvá vált. Az egyetemi évek alatt ismerkedett meg

feleségével, Kőhalmi Máriával, akivel 1970 júliusában – eddig is tartó boldog – házasságot kötött. Családi életéről elmondhatjuk, hogy feleségével két gyermeket neveltek föl, három unokájuk született, s jelenleg idős szüleiket gondozzák. Marika édesanyja a 93-dik, Pista édesanyja pedig a 95-dik életévét tölti.

Szűcs István diplomájának átvétele után az egyetemen maradt tanársegédként, s azóta ez az egyetlen munkahelye, sőt fél évszázad elteltével is egyazon munkaszobában dolgozik. Az évek során igen eredményes és gazdag szakmai egyetemi pályafutást ért el, amely tükröződik oktató-nevelő, tudományos és közéleti tevékenységében egyaránt. A nagyhőmérsékletű berendezések és a levegőtisztaság-védelem területén vendégprofesszori előadásokat tartott a freibergi, a katowicei, az ostravai és a kassai műszaki egyetemen. Valamennyi egyetemi ranglétrán kiválóan teljesített, 2005-ben nevezték ki professzorrá. Az egyetemen többféle vezető beosztást vállalt, így volt tanszékvezető, intézetigazgató, dékán és legutóbb rektor-helyettes, továbbá éveken át a Magyar Tudományos Akadémia Metallurgiai Bizottságának titkári, illetve a Magyar Rektori Konferencia Műszaki Tudományok Bizottságának elnöki feladatait látta el.

Milyen ember Szűcs István? Ha tömören kellene megfogalmazni, akkor azt mondhatnánk, hogy szélsőségesen a „munka és a közösségi tevékenység megszállottja”. Többször hangsúlyozta, hogy ő még sohasem dolgozott, amit eddig végzett, az számára csupán szórakozás – szakmai kíváncsiságának kielégítése – volt. Nem lehet olyan korán, vagy olyan későn hívni az egyetemi szobájában (akár hétköznap vagy ünnepnap), hogy ne lenne a „vonal végén”. Szinte kimeríthetetlen energiája és csodálatra méltó tenni akarása tekintélyt parancsoló és minden elismerést megérdemel.

Számos hazai és nemzetközi szintű elfoglaltsága mellett igyekszik gazdaságosan beosztani az idejét, emberi kapcsolatait megszokott szerénységével és őszinte véleményének nem titkolt és kendőzetlen – esetenként akár nyers – közlésével éli nap, mint nap. Megbízható és igazi barát ő, ezt immár hatodik évtizede tanúsíthatom.

Kunszentmiklósról mindig hálással emlékezik, ide mindenkor szívesen jön. Folyamatosan figyelemmel kíséri gimnáziumunk életét, örömmel vesz részt az öreg-diák rendezvényeken. Osztálya legjobb tanulója felé méltóan szép beszédet tartott osztályfőnöke, Ferenczy Géza tanár úr emléktáblájának felavatásakor. Sűrű és igen szoros időbeosztása ellenére lehetőséget talált arra, hogy közreműködjön a mostani diákok részére szervezett pályaaorientációs foglalkozáson, átadva tapasztalatait a fiataloknak. Ott fogalmazódott meg benne az utánpótlás nevelésének helyi támogatása, s ezért jelentős egyéni anyagi hozzájárulás felajánlásával javaslatot tett egy olyan alap létrehozására, amelynek segítségével elismerhetők és díjazhatók a gimnáziumi tanulmányaik során legnagyobb fejlődést elért utódaink.

Hölgyeim és Uraim! Tisztelt jelenlévők! Szűcs István professzor méltán kiérdemelte az iskolánk egykori diákjai részére adható kitüntetést.

Köszöntjük gimnáziumunk új „Pro Schola” díjasát!

Kunszentmiklós 2015. október 31-én

Prof. Dr. Zakar András
Pro Schola-díjas (2010)